

MJANMAR IN BANGLADEŠ

Mjanmar je ena najbolj ogroženih držav na svetu z vidika naravnih nesreč in bo tudi v bližnji prihodnosti med najbolj ranljivimi za nove nesreče.

Poročilo iz leta 2018 je pokazalo, da 90 milijonov prebivalcev Bangladeša (56 odstotkov prebivalstva) živi na »območjih z visoko izpostavljenostjo podnebnim razmeram«, pri čemer jih je 53 milijonov »zelo izpostavljenih«.

Število prebivalcev: 53.582.855 (2017)

Površina: Mjanmar – 676.570 km²;
od tega voda: 3,06 %, **Bangladeš** – 148.460 km²;
od tega voda: 15 %

Podnebje: Tropsko monsunsko podnebje
(v obeh državah)

BDP: BDP obeh držav skupaj je približno 480 milijard USD, od tega Mjanmara 65 milijard USD (2021) in Bangladeša 416 milijard USD (2021)

Gospodarstvo: **Mjanmar:** kmetijstvo: okoli 50 %; industrija, gradbeništvo: okoli 20 %; storitveni sektor: okoli 30 %; **Bangladeš:** storitveni sektor 56 %; industrija: 28 %; kmetijstvo: 16 %.

POSLEDICE PODNEBNIH SPREMENB

- ▶ Julija 2015 je v Mjanmaru prišlo do hudih **poplav**, ki so trajale vse do septembra in so prizadele 12 od 14 zveznih držav, povzročile 103 smrti in prizadele do 1.000.000 ljudi.
- ▶ V Mjanmaru je leta 2008 katastrofalni **tropski ciklon** Nargis prizadel življenja več milijonov domačinov in povzročil več kot 100.000 smrti. Ta smrtonosni tropski ciklon je bil označen za najhujšo naravno katastrofo v zgodovini Mjanmara.
- ▶ **Naraščajoča gladina morja** vse bolj ogroža prebivalce v celotnem Bangladešu, in sicer zato, ker kar dve tretjini države ležita nižje od 4,5 metra nad morsko gladino.
- ▶ Tako kot v Mjanmaru tudi v Bangladešu **cikloni** predstavljajo veliko tveganje. Bengalski zaliv se proti svoji severni obali zoži in se dotakne južne obale Bangladeša. Takšna lijakasta oblika lahko ciklone usmeri proti obali Bangladeša in jih okrepi. Zaradi teh pojavov – ter zaradi dejstva, da je večina ozemlja Bangladeša nizkega in ravnega – so lahko nevihtni valovi popolnoma uničujoči.

Podnebni aktivist Paul Sein Twa je v svojem govoru po osvojitvi Goldmanove okoljske nagrade poudaril: »Čas je, da svet začne spoštovati in ceniti pravice, nazore in znanje naših domorodnih ljudstev. Prosim, učite se od nas in sodelujte z nami pri iskanju rešitev za podnebne spremembe in hitro zmanjševanje svetovne biotske raznovrstnosti. Vsi si delimo isti planet. Naši problemi so vaši problemi. Naše rešitve so tudi svetovne rešitve!« Celoten govor si lahko ogledate [TUKAJ](#).

»Vse bambusove koče in brunarice so odnesle poplavne vode, prav tako je uničen celoten pridelek. Nujno potrebujemo hrano in gradbeni material za obnovo naših domov,« je izjavila ena od žrtev poplav leta 2015. Reportažo o poplavah si lahko ogledate [TUKAJ](#).

Nyein Chan se spominja družinske izkušnje s ciklonom Nargis: »Najprej sem dedka in dva sinova odnesel do velikega drevesa, nato sem šel nazaj še po ženo in druge otroke. Na poti so me zajeli močni valovi in me odnesli naprej. Na koncu sem le prišel do velikega drevesa in splezal nanj. [...] Na tem drevesu sem ostal vso noč.« Njegovo celotno zgodbo in zgodbo še enega preživelega si lahko preberete [TUKAJ](#).

Vse svoje življenje je Hosnera Begum spremljala, kako postaja dvigovanje morske gladine vse večja težava in kako vpliva na oskrbo s sladko vodo. »Ko sem bila otrok, ta težava ni bila tako huda. Zdaj je stanje vsak dan slabše. Več tisoč nas pitno vodo dobi iz samo nekaj ribnikov, ki so zaščiteni pred mešanjem s slano vodo.« Več o problemu dvigovanja morske gladine v Bangladešu si lahko preberete [TUKAJ](#).

PODNEBNE PROJEKCIJE

Ekstremni vremenski vzorci

Višje temperature

Dvig morske gladine

Leta 2022 je Bangladeš prizadel ciklon, ki je podiral drevesa ter zaradi izpada električne energije in telekomunikacij povzročil vesplošno paniko na južnem otoku Maheshkhali. Prebivalec Maheshkhalija Tahmidul Islam je o svoji izkušnji povedal: »Veter je bil tako močan, da ponoči nismo mogli spati, ker smo se bali, da bodo naši domovi uničeni. V več hiš so prišle kače. Številne domove je zalila tudi voda.« Več o uničujočem ciklonu v Bangladešu si lahko preberete [TUKAJ](#).

NAJPOMEMBNEJŠI VPLIVI PODNEBNIH SPREMEMB

Manjša produktivnost
kmetijstva

Zasoljevanje

Suša

Poplave

Zdravje ljudi

- ▶ Število **izjemno vročih dni** v Mjanmaru naj bi se do leta 2041 po napovedih povečalo z enega dne na mesec **na 4-17 dni na mesec**. To bo povzročilo **resne zdravstvene težave** za domačine ter škodovalo ekosistemom, pridelkom in infrastrukturi.
- ▶ Po napovedih naj bi se v delti reke Iravadi **morska gladina** do leta 2050 **dvignila za 40 centimetrov**.
- ▶ Glavna gospodarska dejavnost v Mjanmaru je **kmetijstvo**. Lahko bo prišlo do **manjšega donosa pridelkov**, saj so nekatere poljščine **še posebej občutljive na dvig temperature**. Verjetno se bo povečala tudi pojavnost suše, kar bo prizadelo tako kmetijstvo in živinorejo kot tudi divje živali in skupnosti, ki se spopadajo z **manjšo razpoložljivostjo vode** kot posledico povečanega izhlapevanja.
- ▶ Naraščajoče morje grozi, da bo **pod sabo potopilo mangrove Sundarbans** v južnem Bangladešu. Ta vpliv je dvakratno nevaren, saj obalni gozd mangrov vzdržuje biotsko raznovrstnost in omogoča preživetje ljudi, obenem pa tudi **ščiti Bangladeš pred najhujšimi izmed številnih ciklonov v tej regiji**.
- ▶ Zaradi **zasoljevanja vode** je v Bangladešu **ogrožena oskrba s pitno vodo** za več deset milijonov ljudi v obalnih skupnostih. Zaradi pitja te slankaste, onesnažene vode so lahko prebivalci izpostavljeni **zdravstvenim težavam**, kot so bolezni srca in ožilja. Na splošno se je slanost tal v Bangladešu v zadnjih 35 letih povečala za približno 26 odstotkov.

Podnebne spremembe ogrožajo politično in družbeno stabilnost, zlasti v že tako nestabilnih državah, kot sta Mjanmar in Bangladeš. Okoljske spremembe ustvarjajo pritisk na finančne in naravne vire in s tem omejujejo zmožnost vlade, da ohranja moč in preprečuje konflikte. Več o vplivu podnebnih sprememb na skupnost Rohingov, ki je zaradi politične in podnebne krize prisiljena bežati iz Mjanmara v Bangladeš, si lahko preberete [TUKAJ](#).

PODNEBNE SPREMEMBE IN PRISILNE MIGRACIJE V MJANMARU IN BANGLADEŠU

Podnebne migracije so tako v Bangladešu kot v Mjanmaru že nekaj časa realnost, ta težava pa se bo v prihodnosti zgolj še stopnjevala. To velja za lokalne, pa tudi za mednarodne migracije.

- ▶ Leta 2015 je bilo v Mjanmaru že 9 milijonov notranjih migrantov, ki so večinoma prihajali s suhih območij in iz regije Ayeyarwady. Cilj teh naraščajočih selitev so trenutno velika mesta, kot sta Yangon in Mandalay.
- ▶ Ljudje izgubljajo svoja zemljišča, se soočajo z upadanjem pridelka in se borijo z vse manjšo razpoložljivostjo vode, zato se mnogi s podeželja ali obalnih območij Mjanmara selijo v mesta. Prihaja tudi do obsežnega izseljevanja iz države, saj samo na Tajskem dela več kot 4 milijone mjanmarskih migrantov.
- ▶ Samo zaradi dviga morske gladine lahko Bangladeš do 2050 izgubi približno 11 % svoje kopenske površine, migrirati pa bo morda moralo do 18 milijonov ljudi.
- ▶ Po eni izmed ocen do 50% prebivalcev mestnih barakarskih naselij tam živi zato, ker so bili zaradi rečnih poplav prisiljeni zapustiti svoje podeželske domove.

Na notranje migracije v Mjanmaru močno vplivajo posledice podnebnih sprememb. Mjanmar se bo kot ena izmed najbolj ranljivih držav na svetu za podnebne spremembe v zelo bližnji prihodnosti soočil še z veliko več migracijami znotraj države in iz nje. Več o podnebnih migracijah v Mjanmaru si lahko preberete [TUKAJ](#).